

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 28/2001 vp

Hallituksen esitys vuoden 2002 veroasteikkolaiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 12 päivänä syyskuuta 2001 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen vuoden 2002 veroasteikkolaiksi (HE 116/2001 vp).

Lakialoite

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavan lakialoitteen:

— LA 133/2001 vp — Olavi Ala-Nissilä /kesk ym.: Vuoden 2002 veroasteikkolaiksi (läh. 14.11.2001)

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- finanssineuvos Reino Niinivaara ja lainsäädäntöneuvos Tommi Parkkola, valtiovarainministeriö
- ylitarkastaja Anneli Nuoritalo, Verohallitus
- varatoimitusjohtaja Pauli K Mattila, Keskukskauppakamari
- varatuomari Ilkka Ojala, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
- ekonomisti Helena Pentti, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö ry
- erityisasiantuntija Tarja Tarkiainen, Suomen Kuntaliitto
- ekonomisti Jaana Kurjenoja, Veronmaksajain Keskusliitto
- toiminnanjohtaja Pentti Laakkonen, Eläkeläiset ry
- professori Markus Jäntti, Tampereen yliopisto.

Valtiovarainministeriö on antanut lisäksi asiasa kirjallisen lausuntonsa.

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITE

Esitys sisältää ehdotuksen vuoden 2002 valtionverotuksessa sovellettavaksi progressiiviseksi tuloveroasteikoksi ja progressiiviseksi varallisuusveroasteikoksi sekä yhteisön varallisuusveroprosentiksi.

Esityksessä ehdotetaan verovuodelta 2002 toimitettavassa verotuksessa sovellettavaksi progressiivista tuloveroasteikkoa, jota on kulu-

vana vuonna sovellettavaan asteikkoon verrattuna lievennetty korottamalla asteikon alimman tuloluokan tulorajaa noin 400 eurolla sekä alentamalla kaikkia marginaaliveroprosentteja 1 prosenttiyksiköllä. Varallisuusveroasteikko ja yhteisön varallisuusveroprosentti ehdotetaan pidettäväksi ennallaan. Markkamääräisten luku-

jen muuntamiseen euromääräisiksi sisältyy pyöristyksiä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2002 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2002 alusta. Vuoden 2002 ennakonpidätysperusteet on tarkoitus saattaa voimaan maaliskuun alusta.

Lakialoite

Lakialoite sisältää hallituksen esityksestä poikkeavan ehdotuksen progressiiviseksi tuloveroasteikoksi. Siinä ehdotetaan tuloveroasteikon ylimmän luokan veronkevennystä pienennettäväksi hallituksen esityksestä. Aloite liittyy muihin rinnakkaislakialoitteisiin, joilla pyritään elintarvikkeiden arvonlisäverotuksen alentamiseen ja tuloerojen kaventamiseen sitä kautta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Valiokunnan kuulemat eri asiantuntijatahot ovat pitäneet valtion tuloveroasteikkoon esitetyjä veronkevennyksiä tarkoituksenmukaisina ja myönteisinä, vaikkakaan niihin ei sisälly varsinaista inflaatiotarkistusta. Esitetyt muutokset on nähty osana rakenteellista ansiotulojen veronkevennyslinjaa, jolla on myös kulutuskysyntää lisäävä suhdannepoliittinen vaikutus. Suuntaus vastaa myös kansainvälistä kehitystä.

Valiokunta yhtyy näihin näkemyksiin ja katsoo, että hallituksen ensi vuoden tuloverotarkistuksiin sisältyvät muutokset, jotka merkitsevät kaikkiaan yhteensä noin 665 miljoonan euron veronkevennyksiä, ovat perusteltuja ja merkittäviä myös vallitsevassa taloudellisessa tilanteessa.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on tullut myös esiin tarve tarkistaa varallisuusveroasteikon alarajaa, joka on pysynyt samana vuodesta 1991. Rahan arvossa ja verovelvollisten taloudellisessa asemassa on tapahtunut kuitenkin paljon muutoksia tämän jälkeen. Valiokunta on kiinnittänyt asiaan aiemminkin huomiota ja esittänyt varallisuusveroasteikon vähimmäistason tarkistamista paremmin nykyolosuhteita vastavaksi (VaVM 35/2000 vp — HE 101/2000 vp).

Valtiovarainministeriö on asettanut kuluvan vuoden kesäkuussa työryhmän, jonka tehtävänä on arvioida myös varallisuusverotuksen kehittämistarpeet kansainvälisen kehityksen ja voimistuvan verokilpailun valossa. Työryhmän on otettava lisäksi huomioon myös järjestelmän kansallinen ja kansainvälinen hyväksyttävyyys sekä fiskaaliset ja hallinnolliset seikat. Työryhmän on saatava työnsä päätökseen ensi vuoden lokaan loppuun mennessä.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan varallisuusverotuksen kehittämistarpeet tulevat arvioitaviksi työryhmän työn yhteydessä. Hallitus ei ole sen vuoksi esittänyt muutoksia varallisuusveroasteikkoihin vuodelle 2002. Valiokunta pitää tätä sinänsä perusteltuna mutta katsoo, että esitetyt varallisuusveroasteikon kehittämistarpeet tulisi kuitenkin ottaa valmistelussa esille.

Käsittelemänsä lakialoitteen suhteen valiokunta on asettanut kielteiselle kannalle.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana ja

että lakialoite LA 133/2001 vp hylätään.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Maria Kaisa Aula /kesk	Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
vpj.	Kari Rajamäki /sd	Jukka Vihriälä /kesk
jäs.	Pirjo-Riitta Antvuori /kok	vjäs. Liisa Hyssälä /kesk
	Matti Huutola /vas	Ulla Juurola /sd
	Timo Ihamäki /kok (osittain)	Bjarne Kallis /kd
	Reijo Laitinen /sd	Kari Kantalainen /kok
	Hanna Markkula-Kivisilta /kok	Hannes Manninen /kesk
	Tuija Nurmi /kok	Iivo Polvi /vas
	Mauri Pekkarinen /kesk	Anu Vehviläinen /kesk
	Matti Saarinen /sd	Ulla-Maj Wideroos /r.
	Anni Sinnemäki /vihr	

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.

VASTALAUSE

Perustelut

Verotusta tulee tarkastella paitsi fiskaalisesta näkökulmasta, myös työllisyyden ja yhteiskunnan oikeudenmukaisuuden kannalta. Veroratkaisuilla tulee luoda tilaa tasapainoiselle kasvulle ja työllisyyden paranemiselle.

Keskusta ehdottaa käytössä olevan veronkevennysvaran kohdentamista voimakkaimmin pienituloisille ja pienipalkkaisen työn maksuratsituksen keventämiseen. Näin voidaan parhaiten vaikuttaa työllisyyteen.

Keskustan ehdotuksessa kaikkien kansalaisten verotus alenee, mutta tuloveroasteikon ylimmän luokan lisäveronkevennys ehdotetaan käytettäväksi elintarvikkeiden arvonlisäverotuksen

alentamiseen. Tällöin hyöty veronalennuksesta kohdentuisi juuri niille, jotka eniten tarvitsevat ostovoiman lisäystä. Ruoan hinnan alentaminen auttaisi eniten pienituloisia ihmisiä ja siten osaltaan tasaisi viime vuosina voimakkaasti kasvaneita tuloeroja.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että valiokunnan mietintöön sisältyvä lakiehdotus hyväksytään muutoin mietinnön mukaisena paitsi 2 § muutettuna lakialoitteen LA 133/2001 vp mukaisesti (Vastalauseen muutosehdotus).

Vastalauseen muutosehdotus

2 §

Progressiivinen tuloveroasteikko on seuraava:

Verotettava ansiotulo/ euroa	Vero alarajan kohdalla/euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta/%
11 500—14 300	8	13
14 300—19 700	372	17
19 700—30 900	1 290	23
30 900—54 600	3 866	29
54 600—	11 235	37

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2001

Maria Kaisa Aula /kesk
Liisa Hyssälä /kesk
Hannes Manninen /kesk

Mauri Pekkarinen /kesk
Anu Vehviläinen /kesk
Jukka Vihriälä /kesk